

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ
APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor și
Administrator al Revistei SILIU RĂDULESCU
Consilier la Curtea de apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
STRADA JULES MICHELET No. 15

B. P. RADULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893—17 Aug. 1931

Rugăm mult pe Domnii abonați cari ne datorează plata abonamentului, să aibă bunăvoință a o achita încasatorilor noștri sau să ne o expedieze prin mandat poștal la biroul revistei : Str. Jules Michelet Nr. 15

Chiril Alimănescu. — *Chestiunile Prejudiciale.*
Emanuel Slătineanu. — *Legea Asigurărilor.* — *Considerațiuni critice de G. Grigorov.*
Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și justiție S. I.* — Timbru. — Apel nesuficient timbrat. — Complotare (Alcibiade Uatu cu Ecaterina D. Tudor).
Curtea de Apel din București S. IV. — Exequatur. — Cheltuieli de judecată. — Apel. (Bethold Spitzer cu Selma Ehrenstein).
Curtea de Apel din Iași S. I. — Faliment. — Revendicare dela masa falimentului. — Sentința Tribunalului. — Dacă e supusă apelului (Anuta Bernstein cu Judele Sindic al falimentului Bornstein).
Tribunalul Ilfov S. IV CIV. COR. — Domiciliul conjugal. — Cererea femeii pentru izgonirea soțului. — Răfără. (Constantina Velicu cu soțul).
Bibliografie.

Chestiunile Prejudiciale

Principiul din Dreptul Roman și vechea jurisprudență Franceză. Deosebirea între chestiunile prejudiciale și cele prealabile. Condițiunile existenței chestiunii prejudiciale.

Materia chestiunilor prejudiciale este foarte delicată și dificilă din cauza laconismului textelor, cari o regulează, și din cauza deosebirii ce există în această materie între doctrina Română și cea Franceză.

Chestiunile prejudiciale sunt niște excepțiuni tinzând la respingerea acțiunii, care trebuiesc judecate pe calea unei instrucțiuni, de o altă instanță decât aceea în competența căreia este a judeca acțiunea principală; ele au existat și în Dreptul Roman, avându-și origina în principiul : *accessorium principale sequitur.*

La Romani era regula ca judecătorul, care era competentă a se pronunța asupra unei cereri, avea căderea a judeca toate excepțiunile ce i s'ar fi putut opune, chiar dacă ele se refereau la o materie, asupra căreia nu ar fi fost competentă a statua; motivul pe care se baza această extensiune de competență, era că judecătorul nu se pronunța în realitate

decât asupra chestiunii principale și că celelalte excepțiuni nu erau decât elemente necesare deciziunii sale.

Același principiu a dominat în vechea jurisprudență Franceză.

În urmă Codul Napoleon, prin art. 326, 327 a stabilit că chestiunile de stare civilă, cum ar fi: starea civilă a copilului într'o acțiune de *supresiune de stat, validitatea probei căsătoriei în materie de bigamie ca și cele de proprietate în materie de delict și contravențiuni*, comise pe un fond pretins străin, trebuiesc rezolvate de instanțele civile, nepunându-se tranșa ca chestiuni accesorii, înaintea instanței represive.

În ce privește celelalte chestiuni, legea nu se ocupă nicăeri, rămânând regularea lor prin doctrină și jurisprudență.

Curtea de Casație Franceză, a adoptat cunoscuta formulă a Prezidentului *Barris*, la care a aderat și Procurorul General *Merlin*, care stabilește : 1) Diversele cazuri când o excepție ridicată de prevenit constituie o chestiune prejudicială. 2) Cari sunt chestiunile prejudiciale, cari dau naștere suspendării, și trimiterei înaintea judecătorilor civili.

Barris, mai recunoaște și chestiunile prejudiciale, relative la contracte; de ex.: se pretinde inexistența depozitului în materie de abuz de încredere.

Acelaș principiu a dominat în vechea jurisprudență Franceză. În urmă codul Napoleon, prin art. 326, 327 și Jurisprudența au stabilit că chestiunile de stare civilă cum ar fi: *starea civilă a copilului într'o acțiune de supresiune de stat, validitatea primei căsătorii în materie de bigamie, cum și cele de proprietate în materie de delict sau contravențiuni, comise pe un fond străin, trebuiesc rezolvate de instanțele competente, nepunându-se tranșa ca chestiuni accesorii înaintea instanței represive.*

Nu trebuiesc confundate *chestiunile prejudiciale cu cele prealabile*, cari se ridică asupra unor excepțiuni, asupra cărora trebuie să hotărască chiar instanța investită și care în penal au scopul de a apăra pe inculpat de orice răspundere și urmărire; astfel sunt excepțiunile: de prescripțiune, amnestie, lucru judecat, chestiunile de competență, etc. chestiunile

prejudiciale, din contră fac ca după judecata al cărei obiect au fost, prevenitul să fie supus unei judecări, care să se pronunțe în fond asupra culpabilității sale.

Rezolvarea unui proces, poate fi subordonată unei chestiuni prejudiciale, fie în civil, fie în penal.

De ordinar, chestiunile civile sunt prejudiciale acțiunii penale; în unele împrejurări, însă și chestiunea penală poate fi prejudicială acțiunii civile, ceiace se întâmplă în toate cazurile, când judecata unei acțiuni civile depinde de o chestiune de fapt, care face obiectul unei instrucțiuni, urmate înaintea jurisdicțiunii penale.

Exemplu: dacă titlul, care constituie fundamentul dreptului pretins pe cale civilă este atacat pe cale penală pentru delict, fals, exerocherie, dol sau violență, abuz de încredere, delict de blanc seinyg și altele.

Codul civil Francez prin art. 2351, care nu a fost reprodus de legiuitorul nostru, mai face o aplicațiune în materie de divorț și de separațiune de corp; în virtutea acestui text de lege dacă în cursul unui proces de divorț se articulează fapte cari pot da naștere unei acțiuni penale din partea Ministerului Public, judecata cererilor se suspendă.

Pentru a vedea dacă un fapt constituie o chestiune prejudicială, se cer următoarele condițiuni: 1) Chestiunea prejudicială nu poate rezulta decât din fapte anterioare delictului imputat aceluia care o opune; 2) Faptul trebuie să depindă exclusiv de aprecierea titlurilor și a unor chestiuni independente de delict.

În legislațiunea noastră nu avem alte texte, în materie de chestiuni prejudiciale decât art. 8, procedura penală, art. 299-300 cod civil și art. 1173 acelaș cod, care prevede că executarea actului autentic, va fi suspendată, când se intentă o acțiune penală în contra pretinsului autor al actului.

Art. 8 proc. pen. prevede că acțiunea privată se poate intenta și singură în parte înaintea judecătorilor civili, în care caz ea se va suspenda, până ce mai întâi, se va pronunța definitiv asupra acțiunii publice întemeiate mai înainte, sau în cursul acțiunii private.

Principiul acesta cunoscut sub adagiul: *le criminel tient le civil en état*, se referă numai la acțiunea civilă pentru despăgubiri, rezultând din infracțiune, iar nu la orice acțiune; el a existat și în regulamentul organic, care prin art. 279 arată: *când pricina va fi totdeodată criminalicească, politicicească și comercială, vina se va cerceta mai întâi de despărțirea criminalicească etc.*

În ce privește celelalte chestiuni prejudiciale, jurisprudența Română, deosebindu-se de cea Franceză, după multe variațiuni, au stabilit că la noi afară de art. 300 cod civil, chestiunea civilă nu este în nici un caz prejudicială acțiunii penale. S'a stabilit că celelalte chestiuni ca: proprietatea lucrului vândut sau validitatea contractelor, se pot

judeca tot de judecători represivi, fără a fi nevoie de suspendarea instanței penale, recunoscând în mod indirect, că acestea sunt chestiuni prealabile nu prejudiciale.

Motivul cel mai important, pentru care s'a ajuns la această concluziune, este că după legea noastră de organizare judecătorească judecătorii civili și represivi sunt aceiași, așa încât prin suspendarea judecării acțiunii penale, s'ar ajunge la o chestiune bizară de formă: ca judecătorii represivi să suspende și să-și trimită tot lor afacerea spre judecată, constituindu-se în Tribunal civil.

La această regulă există o singură excepțiune derogatorie în art. 84 din codul silvic, care prevede că: în caz când judecătorii ar chibzui că afirmațiunile delinquentului, care pretinde un drept de proprietate, asupra locului unde s'a comis delictul, prezintă oare care seriozitate, va fixa un termen scurt înăuntrul căruia, acesta este obligat a intenta acțiunea civilă, tinzând la stabilirea drepturilor sale.

În materia de denunțare calomnioasă, este cunoscut, că se cer două elemente: *falșitatea faptelor imputate* și 2) *reaua credință a denunțatorului*.

În cazul când faptul denunțat constituie un delict sau o crimă care ar putea trage o urmărire judiciară, veritatea sau falșitatea lui formează o chestiune prejudicială, care trebuie neapărat judecată înainte, pentru a se putea aprecia caracterul denunțării.

Se stabilește că această chestiune nu poate fi judecată de instanța, investită cu judecata delictului de calomnie, care trebuie să suspende judecarea acestui fapt până ce instanța competente se va pronunța în mod definitiv, dacă delictul sau crima imputată a existat sau nu.

Iată, deci, un caz, în care o chestiune criminală poate fi prejudicială unei acțiuni tot criminale.

S'ar putea pune o întrebare și anume: care ar fi teama de a se judeca o acțiune în daune de altă instanță decât aceia care judecă delictul de calomnie; de autoritate de lucru judecat nu poate fi vorba, întrucât este stabilit și hotărât: civilul nu poate fi invocat ca autoritatea de lucru judecat, în orice caz asupra penalului.

Chiril Alimănescu

Consilier la Curtea de Apel București

Legea Asigurărilor

Considerațiuni critice de G. Grigorov

Legislațiunea română pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurare și reglementarea contractului de asigurare, din 7 Iulie 1930, a răspuns unei necesități vădite de a se pune în concordanță noțiunea de asigurare care prezintă un caracter economic, juridic și tehnic, cu contractul de asigurare, care nu face decât să transpună în formă juridică noțiunea multiplă a asigurare

Interesul capital al asigurărilor face ca rolul lor să nu fie circumscris numai în domeniul dreptului; ci privindu-le din punctul de vedere al cerințelor sociale, societatea modernă neconstituind decât o vastă mutualitate, să intereseze în cel mai înalt grad pe cei ce sunt pătrunși de menirea omului civilizat. Până la ce punct legea menționată mai sus a putut să realizeze maximul de desiderate a celor ce se îndeletnicesc cu știința asigurărilor, din punct de vedere tehnic și de drept, ne-o spune Domnul George Grigorov în lucrarea sa „Considerațiuni critice. Legea Asigurărilor”. Domnia sa care conduce, în calitate de director, una din instituțiile de întreprindere a asigurărilor, renumită prin vechime și organizare desăvârșită, era cel mai indicat să sublinieze lacunele unei legi care lasă mult de dorit atât din punct de vedere al principiilor călăuzitoare a asigurărilor cât și din punctul de vedere al aplicărilor lor.

Autorul deplânge incompetența acelor chemați să legifereze într-o materie specială, în care cunoștințele generale cu caracter juridic și economic nu pot contribui să lumineze decât foarte slab calea spinoasă a unei științe cu totul moderne care a fost concretizată în toate statele înconjurătoare nouă, mai curând decât la noi ce în această privință am fost retardatari. Știința asigurărilor fiind o știință empirică, numai experiența și observațiunea pot da rezultate fructuoase. Nimeni nu se poate improviza dintr-o zi într-un altă tehnician în această materie, — termenul este de actualitate. Legislațiunea franceză a asigurărilor este elaborarea unei comisiuni, sub președenția d-lui Lyon Caen, profesor și autor de drept comercial, și prezentat la anul 1904 de d-l Gaston Doumergue, pe atunci ministru al Comerțului, și care n'a devenit lege decât la 1930, când Senatul francez a adoptat cele 86 articole votate de Cameră la anul 1925. Din comisiune făcea parte Capitant, profesor la Facultatea de drept din Paris, Sumien, consilier de Stat și directorul asigurărilor din Ministerul Muncii, Hemard, profesor de drept la Paris și autorul unu tratat despre asigurare și Cesar Ausey, magistrat al Tribunalului de Comerț al Senei, etc.

Franța a pus aproape trei decade să legifereze asigurările; noi am pus câteva luni, căci astfel se explică repetirile, *cuvânt cu cuvânt*, a aceluiași dispozițiuni în articole diferite, cu numerotare aparte!

Autorul constată, cu dreptate, defectuositatea compunerii organului special denumit „Oficiul pentru supravegherea întreprinderilor private de asigurare”. Consiliul format din zece membri, dar în a cărui compunere nu intră reprezentantul asiguraților, ai Camerelor de Comerț, industrie și agricultură; nimeni de la Creditele fonciare sau din partea marelui finanțe, deși este vorba de investițiunile întreprinderilor de asigurare în plasamente și valori de bursă. Tot așa de puțin îndemânatec

este legiuitorul atunci când năzuește să definească contractul de asigurare „Prin contractul de asigurare întreprinderea se obligă ca în schimbul unei prime să ia asupra sa un risc”. Definițiune incompletă, găsește autorul critic, când putea mai bine să reproducă articolul 442 cod. com. al vechiului Regat.

Confuziunea regretabilă relevată de asemenea între auzitor și agent, cu consecințe funeste pentru întreprinderile de asigurare.

Protecțiunea vizibilă pe care legiuitorul o acordă asiguraților, cu derogare dela principiile elementare și constante ce stau la baza oricărei convențiuni, crează un regim de excepție ce nu se poate justifica în mod logic și normal. Acest tratament excepțional îl califică, cu drept cuvânt, observatorul critic ca „jignitor în rigurozitatea lui, inutil și neuzitat față de nici o altă ramură de activitate economică”.

Observațiuni judicioase face autorul asupra articolelor ce tratează despre răscumpărare și renunțare la asigurare. Paralelismul ce stabilește între asigurările de viață și cele de daună, cu documentarea doctrinei, dovedește o aprofundare a acestor probleme care pasionează pe cei inițiați.

Punctul cardinal al constatării daunei prin mijlocul practic și efice al clauzei compromisorii, cu obligativitate pentru instanțele judecătorești, n'a preocupat, din nenorocire pentru ambele părți contractante, pe legiuitorul din anul 1930. Soluțiunea adoptată de legiuitorul francez în materie de acordare de dobânzi, a abandonului lucrurilor scăpate de sinistru, sau a răspunderii asiguraătorului pentru pagubele în legătură cu vieiul propriu al obiectului, asigurat, n'au atras atențiunea legiuitorului român,

Lucrarea ce ne-am permis a prezenta, aduce o mare și luminoasă contribuțiune la doctrina română. destul de pauperă până astăzi a asigurărilor, legifereate prin codul comercial dela 1887 cu modificările din 1895, 1900, 1902 și legea din Iulie 1930 și o îndrumare a jurisprudenței ce se va forma în urma aplicărilor ei.

Emanoil Slătineanu

Avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 15 Iunie 1931

Președenția d-lui Sever Tipei, consilier

Aleibiade Uatu cu Ecaterina D. Tudor

TIMBRU. — APEL NESUFICIENT TIMBRAT. — PÂNĂ CÂND PARTEA POATE COMPLECTA TIMBRUL ȘI AMENDA. — ART. 42 DIN LEGEA TIMBRULUI.

Dacă partea a cerut Curții, potrivit art. 42 din legea timbrului, un termen pentru plata taxelor sau a diferenței lor, precum și amenda prevăzută pentru acest caz, este valabilă și

eficace propunerea făcută de apelant de a satisface plata integrală a taxelor, de oarece legea prin textul de mai sus impune părții interesate obligațiunea de a plăti aceste taxe la cel de al doilea termen iar nu „până la“ acest termen.

No. 839. — Admis recursul făcut de către Alcibiade Uatu în contra deciziunii cu No. 551/930 a Curții de Apel din București S. II-a în proces cu Ecaterina D. Tudor.

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de Alcibiade Uatu în contra deciziunii cu No. 551 din 1930 a Curții de Apel București, Secția II-a.

Având în vedere că prin decizia atacată cu recurs, Curtea de Apel a anulat ca insuficient timbrat apelul făcut de recurent Dr. Alcibiade Uatu, în contra sentinței cu No. 1101/928 a Trib. Ilfov secția III-a, prin care i s'a respins acțiunea în revendicare intentată împotriva intimetei Ecaterina D. Tudor.

Că, pentru a da această soluțiune, Curtea constată că la primul termen — 27 Iunie 1929 — recurentul a solicitat și obținut amânarea spre a complecta taxele de timbru, după care, procesul a suferit mai multe amânări din lipsă de timp, iar la 6 Noembrie 1930, când pricina era în stare de judecată, recurentul care depusese prin osebilită cerere, timbre în valoare de 938 lei, s'a oferit să completeze în instanță taxele, dacă s'ar găsi că majorarea cu 20% se aplică și apelului său.

Că mai departe, Curtea după ce arată că apelul este timbrat numai cu 360 lei deși fiind scris pe patru coale, trebuia timbrat cu 1440 lei, motivează că recurentul cerând amânarea în vederea timbrării, pe lângă plata diferenței de timbru, în sumă de 1080 lei, mai era obligat să justifice și plata unei amenzi egale cu însoitul valorii diferenței.

Că, însă, timbrele în valoare de 938 lei depuse de recurent nu acoperă diferența și amenda legală și întrucât plată taxelor trebuia făcută în conformitate cu art. 42 din lege, până la 6 Noembrie 1930, care era cel de al doilea termen, când procesul era în stare de judecată, apelul — conchide Curtea — trebuie anulat cu insuficient timbrat.

Văzând motivul de casare: „Violarea art. 42 din legea timbrului, exces de putere“,

Având în vedere că după cum s'a arătat, Curtea la cererea recurentului a acordat acestuia un termen pentru complectarea taxelor, apelul fiind timbrat numai cu 360 lei, deși era scris pe patru coale.

Că apoi, la termenul când procesul a fost în stare de judecată — 6 Noembrie 1930 — recurentul s'a oferit în instanță să completeze taxele de timbru și Curtea, fără să se precupe de această propunere a anulat apelul găsind că timbrele depuse de recurent în sumă de 938 lei nu sunt suficiente și că plata taxelor trebuia justificată „până“ la termenul de 6 Noembrie 1930 conform art. 42 din lege.

Considerând că în adevăr, potrivit acestui text, partea trebuia să justifice la primul termen de înfățișare, plata taxelor de timbru, iar dacă cere termen pentru satisfacerea taxelor, judecata va încuviința amânarea, rămânând ca la termenul următor, să se plătească taxele sau diferența lor precum și o amendă egală cu însoitul valorii.

Că, dacă nici la acest termen nu se justifică plata, atunci judecata pronunță nulitatea cererii sau a actului de procedură.

Considerând că prin aceste dispozițiuni legiuitorul impunând părții interesate obligațiunea de a plăti diferența și amenda la cel de al doilea termen, iar nu „până la“ alt termen, precum greșit spune Curtea, de aici urmează că în speță, era valabilă și eficace propunerea făcută de recurent în fața Curții, la termenul de 6 Noembrie 1930, cum că este gata să facă plata integrală a taxelor.

Că, numai în ipoteza în care recurentul ar fi refuzat să depună taxele, așa după cum se oferise a le plăti, numai atunci Curtea ar fi putut să decidă anularea apelului.

Că astfel fiind și întrucât Curtea nu constată un atare refuz din partea recurentului, urmează că a violat art. 42 din legea timbrului și a săvârșit un învederat exces de putere atunci când fără să dea urmarea propunerii recurentului, a anulat apelul acestuia ca insuficient timbrat.

Că dar, motivul de casare este întemeiat și recursul câtă să fie admis trimitându-se afacerea înaintea aceleiași Curți, pentru o nouă judecată.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S IV.

Audiența dela 17 Iunie 1931

Președenția d-lui N. Racoviceanu, consilier

Berthold Spitzer cu Selma Ehrenstein

EXEQUATUR. — CONVENȚIA CU AUSTRIA DIN 17 FEBRUARIE 1925 RATIFICATĂ PRIN LEGEA DIN 9 MARTIE 1926. — CHELTUELI DE JUDECATĂ PRONUNȚATE DE TRIBUNALELE DIN AUSTRIA. — EXECUTARE. — APEL.

În potriua sentinței care încuviințează executarea, în ce privește cheltuielile de judecată pronunțate de o hotărâre emanată de la Tribunalele din Austria, există dreptul de apel, iar termenul înăuntrul căruia are a fi introdus este de 15 zile, potrivit art. 32 legea accelerării care formează procedura de drept comun, și curge de la comunicarea sentinței care a încuviințat exequaturul.

No. 239. — Respins apelul făcut de către Berthold Spitzer în contra sentinței cu No. 1190/930 a Trib. S. I în proces cu Selma Ehrenstein.

Curtea,

Asupra apelului făcut, prin petițiunea primită pe lângă adresa Tribunalului Ilfov secția I-a Civ. Cor., înreg. la Nr. 1769/931 de către Dr. Berthold

Spitzer, în contra sentinței cu Nr. 1190/930, a Tribunalului Ilfov secția I-a Civ. Cor., prin care s'a admis contestațiunea făcută de intimata Selma Ehrenstein, cu autorizația soțului său Egon Ehrenstein, în contra executării sentinței civile cu Nr. 801 bis, 930, a acelui Tribunal, prin care s'a dispus investirea cu formula executorie a sentinței cu Nr. 9 Cg. 176/929, a Tribunalului regional pentru chestiuni de drept civil din Viena, prin care intimata Selma Ehrenstein a fost obligată să plătească 1.040,34 șilingi drept cheltueli de judecată apelantului Dr. Berthold Spitzer.

Având în vedere actele și lucrările din dosar, cum și concluziunile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că apelantul susține că greșit s'a admis de Tribunalul contestațiunea intimății în contra executării sentinței civile cu Nr. 801 bis 930, a acelui Tribunal, prin care s'a dispus investirea cu formula executorie a sentinței Tribunalului din Viena, care condamnă pe intimată la cheltueli de judecată față de apelant, pe motiv că acea sentință care a încuviințat executorul nu a fost comunicată intimății potrivit art. 32 legea accelerării, pentru a curge în contra acesteia termenul de apel întru cât împotriva sentințelor cari încuviințează executarea, în privința cheltuelilor de judecată a unei hotărâri emanată dela tribunalele din Austria, potrivit art. 3 al Convențiunii din 17 Februarie 1925, ratificată prin legea din 9 Martie 1926, neexistând dreptul de apel, sentința cu Nr. 801 bis 930, care a acordat executorul, nu urma să fie comunicată intimății care, dacă era nemulțumită de executare, nu avea decât, ulterior, pe cale principală să se adreseze justiției cu o acțiune în restituire.

Considerând că, potrivit art. 2 al convențiunii dintre Regatul României și Republica Austriacă din 17 Februarie 1925, ratificată prin legea din 9 Martie 1926, condamnățiunile la cheltuelile de judecată pronunțate de tribunalele uneia din părțile contractante în contra reclamantului sau intervenientului, dispensați de cauțiune sau depozit în virtutea, fie a art. 1, fie a art. 1, fie a legii Statului unde acțiunea este intentată, vor fi făcute executorii în mod gratuit pe baza unui cereri adresată pe cale diplomatică, de către autoritatea competentă a celeilalte Puteri contractante, după legea țării, iar potrivit art. 3 al aceleiași convențiuni, hotărârile relative la cheltuelile de judecată vor deveni executorii fără ascultarea părților, însă cu drept ulterior de recurs pentru partea condamnată, în conformitate cu legislațiunea țării, unde se urmărește executarea.

Ca prin cuvintele „cu drept ulterior de recurs pentru partea condamnată, în conformitate cu legislațiunea țării unde se urmărește executarea“, nu însemnează că se ridică dreptul de apel al părții intimății împotriva sentinței care încuviințează executorul cum susține apelantul, ci din contra,

că din interpretarea lor, rezultă că acest drept există, căci aceasta este calea la care partea poate recurge, potrivit legislațiunii țării noastre, împotriva unei sentințe care încuviințează executarea, cale al cărei acces convențiunea, prin cuvintele de mai sus, ține să îl respecte, neadmitând o altă derogare de la legislațiunea țării unde se urmărește executarea, în vederea accelerării acesteia, decât aceia a necitărei părților, înaintea instanței investită cu cererea de executor, menținând însă categoric, prin cuvintele de mai sus, că căile de atac rămân deschise părții intimății în cazul când prima instanță a încuviințat executorul.

Că întrucât și potrivit legii din 9 Martie 1926, care ratifică convențiunea din 17 Februarie 1925, dintre România și Austria, dreptul de apel există împotriva unei sentințe care încuviințează executorul în privința cheltuelilor de judecată, cum potrivit art. 32 din legea accelerării, care formează procedura de drept comun, termenul de apel, care este de 15 zile, curge de la data comunicării hotărârii supusă apelului, afară de cazul când prin legi sau dispozițiuni speciale se prevede că se va socoti dela pronunțarea hotărârii, cum o asemenea dispozițiune derogatorie nu există în speță, urmează că greșit s'a procedat la investirea cu formula executorie a sentinței Nr. 801 bis, din 930, care a încuviințat executorul mai înainte ca această sentință să-i fi fost comunicată intimății, pentru a curge împotriva acesteia termenul de apel.

Că astfel fiind, bine prima instanță a admis contestațiunea intimății, și a anulat titlul executoriu pus pe sentința 801 bis 930, a acelui tribunal, iar apelul împotriva sentinței de admiterea contestațiunii fiind nefondat urmează să fie respins ca atare.

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată formulată de intimată, apreciind, le fixează la suma de 5.000 lei pe care apelantul urmează o plăti intimății.

Pentru aceste motive redactate de d-nul Consilier Ștefan P. Mihăileanu, respinge.

Semnați: N. Racoviceanu, Ștefan P. Mihăileanu, I. Cernășanu.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI S. I-a

Audiența dela 9 Aprilie 1930

Președenția d-lui D. Volanschi, prim-președinte

Anuța Bornstein cu Judele sindic al falimentului Bornstein
FALIMENT. — REVENDICAREA DE LA MASSA FALIMENTULUI. — JUDE-
CAREA EI DE TRIBUNAL CA PRIMĂ INSTANȚĂ. — APEL. — INADMI-
SIBILITATE. — ART. 817 ȘI 944 COD. COM.

În materie de faliment sentințele tribunalului nefiind supuse apelului de cât în cazurile prevăzute de lege, urmează că este inadmisibil apelul făcut în contra sentinței prin care Tribunalul în primă instanță se pronunță a-

supra unei cereri de revendicare de la masa falimentului îndreptată lor potrivit art. 817 cod. com., de oare-ce acest text de lege nu prevede dreptul de apel în contra sentințelor pronunțate de Trib. ca primă instanță în asemenea materie, ci numai în contra ordonanței judecătorului sindic acordă apelul la Tribunal.

No. 30. — Respins ca inadmisibil apelul făcut de către Anuța Bornstein în contra sentinței Trib. Iași S. III cu No. 932 din 1929 în proces cu Judele sindic al falimentului Bronstein.

S'au ascultat D-nii avocați M. Zilberman pentru apelant și M. Apotecher din partea d-lui judecător sindic.

Curtea,

Având în vedere că Tribunalul Iași S. III-a, prin sentința comercială Nr. 932 din 9 Decembrie 1929 a respins ca nefondată acțiunea introdusă de Anuța Bornstein pentru revendicarea lucrurilor sechestrate prin procesul verbal al Corpului Portăreilor Tribunalului Iași.

Având în vedere că în contra acestei sentințe Anuța S. Bornstein, cu autorizația soțului său S. Bornstein, a declarat apel.

Având în vedere că Soc. Mendelovici și Bornstein și componenții ei, între care și S. Bornstein au fost declarați în stare de faliment; că soția acestuia, Anuța Bornstein pretinde că o serie de obiecte, indicate în cererea de revendicare sunt proprietatea sa, după cum rezultă din actul său dotal autentificat de Tribunal Ilfov la Nr. 9657 din 5 Mai 1931 și transcris la Nr. 336 din aceeași zi; că prin urmare nu pot face parte din masa falimentului.

Având în vedere că Dl. Judecător Sindic al falimentului a cerut respingerea apelului introdus de către Anuța Bornstein ca inadmisibil.

Având în vedere că procedura judecării cererilor de revendicare este reglementată prin dispozițiunile art. 817 c. com.; că art. 944 c. com. prevede că toate sentințele tribunalului în materie de faliment sunt executorii, că ele nu sunt supuse opozițiunii și apelului de cât în cazurile prevăzute de lege, că art. 817 c. com. nu prevede dreptul de apel în contra sentințelor pronunțate de Tribunal ca primă instanță; că prin urmare apelul declarat de către Anuța Bornstein este inadmisibil; că din faptul că art. 817 c. com. acordă dreptul de apel la tribunal în contra ordonanței judecătorului sindic, nu se poate deduce dreptul de apel în contra sentințelor tribunalului date în primă instanță.

Având în vedere că art. 944 § 3 c. com. dispune ca atunci când tribunalul se pronunță în primă instanță asupra contestațiunilor prevăzute de art. 775, sentința este supusă apelului; ceea ce dovedește că dreptul de apel în materie de faliment nu poate să existe de cât în cazul când este acordat în mod expres de către codul comercial.

Având în vedere că art. 817 c. com. nefăcând nici o distincție, procedura revendicării instituită de acest text se aplică și terților.

Având în vedere că sentința Tribunalului nefiind susceptibilă de apel, apelul declarat de către Anuța Bornstein urmează a fi respins ca inadmisibil.

Pentru aceste motive respinge.

Semnați: D. Volanschi, E. P. Stănescu, C. G. Lupu.

Opiniune,

Suntem de opinie a se respinge ca nefondat incidentul de inadmisibilitatea apelului pentru următoarele motive:

a) În primul rând art. 944 c. com. nu trebuie luat și înțeles *ad-litteram*, fiindcă aplicațiunea lui trebuie mărginită cu strictă interpretare la dreptul falimentar. — Intr'adevăr sunt executorii și nu sunt supuse opoziției și apelului hotărârile care privesc formalitățile falimentului, acest principiu însă nu este absolut și nu se poate referi și la acelea care prin natura lor nu pot să-și găsească elemente de aplicare, în însuși dreptul propriu al instituției falimentului. — Astfel revendicarea obiectelor mobile aduse de femeie cu prilejul căsătoriei, constituind pentru ea exercițiul unui drept asupra barbatului, obligat la restituire, nu este câtuși de puțin în corelație directă cu starea de faliment, fiind necesită de urmărirea acestor bunuri, când interesele femeiei sunt în contradicere cu acele ale creditorilor urmăritori. — Această revendicare în caz când bărbatul a căzut în stare de faliment, va trebui bine înțeles să fie îndreptată înaintea tribunalului de comerț, să fie îndreptată în contra sindicatului care reprezintă pe falit și masa credală și să îmbrace formele cerute de art. 817 c. com. urmând să fie supusă căilor de atac prevăzute acolo și acelor de dreptul comun, în toate cazurile în care legea nu dispune altfel. — Argumentul care de obicei se trage din art. 944, spunându-se că generalitatea sa de aplicare este necesară pentru lichidarea grabnică și ușoară, cerută imperios de interesele superioare ale masei credale este inoperant și contrazis de art. 817 c. com. care acordă formal dreptul de apel în materie de revendicare și în caz de contestare când valoarea lucrurilor exced competența judecătorului de ocol și în toate cazurile când nu s'a ivit nici o contestație; ceea ce însemnează că principiul de prohibire a căilor de atac nu este absolut.

b) În aldoile loc, art. 936 din codul comercial corespunzător cu art. 944, din codul actual modificat în 1895, prevedea în mod formal dreptul de apel când Tribunalul se pronunță ca primă instanță în cazurile prevăzute limitativ în el; ori, printre articolele enumerate era trecut și art. 820 corespunzător cu art. 817 actual. — Modificarea articolului 936 a consistat prin aceea că, s'a eliminat din redacțiunea sa, arătarea articolelor pe numere, înlocuindu-se cu expresiunea generală că „apelul nu se va putea face de cât în cazurile prevăzute de lege” avându-se grija în redactarea tuturor cazurile arătate în vechiul articol 936, să se consacre în mod

expres, dreptul de apel. — Astfel în art. 817 care a reprodus vechiul art. 820 ultimul aliniat, s'a vorbit numai de dreptul de apel în contra ordonanțelor judecătorului sindic; din această împrejurare nu se poate deduce însă că legiuitorul a voit să modifice ceva; în această privință și desbaterile parlamentare cu privire la acest articol dovedesc lămurit că s'a căutat să se schimbe forma redacției, neînțelegând cătuși de puțin să se deosebească de principiile consacrate în vechile articole, așa că legiuitorul din 1895 n'a voit să introducă nici o inovație, nici n'a suprimat dreptul de apel în materie de revendicare.

c) În al treilea loc, chiar dacă s'ar admite generalitatea de aplicare a art. 944 c. com. și s'ar spune că se referă la toate sentințele atributive sau declarative de drepturi a căror caracter contradictoriu, are drept cauză falimentul, totuși prin faptul că art. 817 c. com. prevede dreptul de apel când valoarea lucrului revendicat este de competența judecătorului de ocol, sau când revendicarea pentru orice valoare s'a soluționat la judecătorul sindic fără de contestare — nu este nici un motiv, care să se sprijine pe logica juridică, că atunci când judecătorul sindic își declină competența fiindcă valoarea revendicării excede competența judecătorului de ocol, afacerea să se judece de tribunal fără drept de apel — din contră, atunci când sunt interese mai importante, mai mari în joc, principiul celor două grade de jurisdicțiune trebuie să izbândească nefiind nici un interes deosebit care să ducă la soluții, la măsuri cerute de necesități deosebite. 1).

Semnați *H. Grigoriu, G. Volenti.*

TRIBUNALULUI ILFOV S. IV CIV. COR.

Audiența dela 30 Octombrie 1931

Președenția D-lui George Solomonescu, jude președinte

Constantina N. Velicu cu soțul

DOMICILIUL CONJUGAL. — DACĂ SOȚIA POATE CERE ISGONIREA SOȚULUI CÂND DOMICILIUL CONJUGAL ESTE ÎNTR'UN IMOBIL PROPRIETATEA EI. — ORDONANȚĂ ÎN REFERE. — ART. 93, 196, 241 ȘI 250 COD. CIV. — ART. 66 BIS PR. CIVILĂ.

În concepția legiuitorului nostru, legătura dintre soți, cu privire la domiciliul conjugal, în timpul căsătoriei, nu poate fi ruptă de cât de soție prin manifestarea ei de voință și prin autorizarea ei de a părăsi domiciliul conjugal; astfel că, chiar când acest domiciliu este instalat într'un imobil parafernă proprietate a soției, nu se poate concepe izgonirea soțului din domiciliul conjugal pe care legiuitorul îl socotește în timpul căsătoriei ca un mijloc de a păstra neștirbită autoritatea ma-

ritală, și aceasta cu atât mai puțin pe calea referenței, căci ar fi să se statueze chiar asupra dreptului care servește de baza cerei în referé.

No. 201. — Respinsă cererea făcută de Constantina N. Velicu pe calea art. 66 bis pr. civilă în potriiva soțului său Nicolae Velicu.

Noi Președintele,

Având în vedere cererea făcută de Constantina N. Velicu din București, Parcul Rahova, Strada E. No. 12 pentru a se da ordonanță de expulzarea soțului său Nicolae Velicu din imobilul din București, Parcul Rahova, Strada E. No. 12, proprietatea sa.

Având în vedere că petiționarea în motivarea cerei susține că soțul ei o maltratează și că el e atins de o boală incurabilă, care prin rămânerea lui sub acelaș acoperiș îi pune viața în pericol.

Având în vedere că prima chestiune pe care trebuie s'o examinăm este aceea de a se ști dacă bărbatul poate fi izgonit în timpul divorțului, în sistemul legiuitorului codului nostru civil din casa femeii. Având în vedere ca potrivit art. 93 cod civil femeia în timpul căsătoriei are domiciliul legal de fapt la domiciliul conjugal.

Că potrivit art. 196 cod civil domiciliul conjugal e domiciliul soțului.

Având în vedere că potrivit art. 241 și 250 cod civil, femeia în timpul procesului de divorț va putea cere dela Tribunal autorizația să părăsească domiciliul conjugal.

Că, codul nostru civil nu vorbește nimic de o asemenea cerere formulată de bărbat.

Că aceasta înseamnă că în concepția legiuitorului nostru, legătura dintre soți cu privire la domiciliul conjugal în timpul căsătoriei n'ar putea fi ruptă decât de soție, prin manifestarea ei de voință și prin autorizarea ei de a părăsi domiciliul conjugal.

Că cu atât mai puțin legiuitorul nostru n'a conceput izgonirea soțului din domiciliul conjugal pe care-l socotește în timpul căsătoriei ca un mijloc de a păstra neștirbită autoritatea maritală căreia îi sacrifică și capacitatea juridică dintre soți art., 197 și urm. cod. civil. (Vezi în acest sens D. Alexandresco ed. II, vol. II pag. 129 și urm. M. B. Cantacuzino, curs de drept civil vol. I. C. Nacu, Dreptul Civil Român vol I, pag. 451 - 452.)

Având în vedere că în sprijinul tezei contrarii se invocă de obicei doctrina și jurisprudența franceză.

Considerând că dacă e adevărat că doctrina și jurisprudența franceză e în acest sens, tot atât de adevărat este că ele au alt suport legal în părerile lor decât art. 241 și 250 cod civil.

Că într'adevăr ele se sprijină pe dispozițiile art. 236 cod civil francez așa cum a fost modificat prin legea din 18 Aprilie 1886 și mai ales pe expunerea de motive dela această lege după care oricare dintre soți pot fi autorizați de a avea o reședință separată în cursul instanței de divorț și

Nota 1) A se vedea în sensul acestei opinii și Jurnalul Curții de apel din București, Secțiunea V-a cu No. 2952 din 8 Iulie 1931, publicat în *Dreptul* No. 26 din 20 Septembrie 1931.

în ce privește în special pe femeie, Tribunalul poate fixa locul reședinței sale provizorii fără nici o restricțiune.

Că s'a zis că deoarece aceasta e intrerpretarea care trebuie dată citatului text de lege se poate merge mai departe și a autoriza femeia să-și fixeze reședința domiciliului conjugal cu conștiința în caz de încuviințarea separării de corpuri a expulzării bărbatului din domiciliul conjugal.

Având în vedere că într-o dată la 1864 când s'a copiat cele 2 texte relative ale codului nostru civil, din codul civil francez, nu exista nici modificarea din 1886 nici expunerea de motive la această modificare, ci din contra domnea încă tradiția cutumiară cu principiul autorității maritale, nu se poate spune că legiuitorul nostru s'a gândit măcar la aceste situații.

Considerând că nici de lege ferenda soluția n'ar fi ușor de înfăptuit.

Că pe lângă că ea ar necesita schimbarea actualului regim al căsătoriei cu anihilarea complectă aproape a autorității maritale, mai presupune intervenția de fiecare moment a autorității pentru ca bărbatul dat afară manu militari se va putea reîn- toarce după executarea hotărârei pretextând o împăcare care șterge efectele hotărârei Tribunalului.

Având în vedere că în afară de aceste considerațiuni de principiu la admiterea cererii se mai opun considerațiuni isvorâte din art. 66 bis pr. civ.

Având în vedere că potrivit acestui text Tribunalul poate încuviința o măsură când e vorba de păstrarea unui drept care ar fi periclitat dacă justiția n'ar interveni grabnic pentru salvarea lui.

Având în vedere că în ce privește dreptul petiționării de a cere izgonirea soțului din domiciliul conjugal, el nu e încă născut fiindcă ea n'a solicitat și n'a obținut încă separarea de corpuri.

Că o asemenea separare de corpuri trebuia cerută și obținută dela instanța de drept comun.

Că în nici un caz ea nu poate fi soluționată pe această cale fiind că ar însemna ca pe calea référé-ului să se statueze chiar asupra dreptului care servește de temelie cererii de référé, ceea ce e inadmisibil.

Că prin urmare numai după ce ar fi avut autorizația de a avea în cursul instanței de divorț o reședință separată de a soțului și apoi s'ar fi fixat locul reședinței sale provizorii la domiciliul conjugal ar fi putut face cererea de față.

Având în vedere că nici intervenția grabnică a Justiției nu e justificată fiindcă petiționara deși alegă nu dovedește că a fost maltrată de soțul ei.

Considerând că o asemenea dovadă nici nu s'ar putea face pe calea référé-ului fiindcă dacă s'ar exhiba un certificat constatator a echimozelor de pe corpul ei, fără să se stabilească că aceste echimoze sunt pricinuite de loviturile bărbatului, ar fi insuficient; iar dacă s'ar cere martori cu care să facă

această dovadă, proba ar fi inadmisibilă, fiindcă ar denatura caracterul référéului cu procedura lui extra urgentă.

Că de altfel proba e a dreptului nu a măsurii de luat prin ordonanța prezidențială, ea tinde la justificarea autorizării femeii de a trăi separat de bărbatul ei în domiciliul conjugal nu la justificarea alungării lui din domiciliul conjugal care e o consecință a primei măsuri și să ia în executarea acestei prime măsuri.

Având în vedere că petiționara a mai invocat un buletin de analiză din care rezultă că soțul ei e atins de o boală incurabilă (sifilis).

Considerând că în afară de această probă după cum s'a spus e probă de fond în dovedirea temeiniciei cererii de a locui separată de soț, ea nu e nici concludentă fiindcă cu nimic nu se face dovadă că boala e sub forma aceasta și că ea îi periclitează viața, știut fiind că boala aceasta numai sub forma acută poate contagia.

Pentru aceste motive respinge.

Semnat: *George Solomonescu.*

BIBLIOGRAFIE

A apărut

EXAMENUL CRITIC

al

Noui legi a actelor de stare civilă

din 1929

cu textele legii în vigoare, ce înlocuiesc abrogatele articole 21-86, 151-161 din codul civil român și articolele respective ungare, austriace și ruse ce au avut ființă în ținuturile unite.

de

DIMITRIE G. MAXIM

fost președinte la Curtea de Apel
avocat

Apare la 12 Decembrie a. c.

Codul Legislației Silvice

întocmit de D-nii Constatin Gr. Zotta Jude-Instructor Președinte și Inginer Șef Silvic V. I. Harnagea, ambii din R. Sărat, cuprinzând Codul Silvic 1910, Legea Pășunelor Comunale C. A. P. S., exproprierea pădurilor cu restul legislației speciale la zi, toate adnotate cu doctrină jurisprudență, circulări, decizii, expuneri de motive, rapoarte, debateri parlamentare, indexe alfabetice, table de materii analitice și cronologice etc.

Această lucrare de 800 pagini costă 380 lei și se poate comanda la autori.

